

2011.559.1

155011

EMLÉKEIM NÉMETORSZAGBÓL

1944. november 9.-től - 1945. szeptember 3.-ig.

Egy szomorú novemberi reggelen megjelent a házban egy nyilas-katona egy rendőr kíséretében, és a házban lakó 16-40 éves nőket összeszedte. Miután én is abban a korosztályba tartoztam, nagyon nehéz szívvvel gyermekemtől elszakítva utnak indultam.

Az eső úgy zuhogott, mintha az ég előre is siratna bennünket. Az édes otthonból az óbudai téglagyárba mentünk, ahol hosszú várakozás után életünk legborzalmasabb útjára indultunk. Mielőtt azonban az utat megkezdtük volna megismerkedtünk az emberi gonoszság első megnyilvánulásával. Ugyanis egy fiatal nőt, egy anyát, csak azért, mert visszaszűlt, szó nélkül agyonlőtték. Az utunk első halottja. Ilyen lelkiállapotban mentünk tovább napok hosszú során. Faluból ki, faluba be, alvóhelyünk olyan, hogy minden képzeletet felülmúlt, vagypedig a szabad ég, és ez volt a jobbik eset, habár óreink a gépfegyverek voltak. Az ut nap-nap után nehezebb. Az ellátás semmi, vagy néha egy kis üres leves. Az emberek úgy hullanak, mint ősszel a legyek. Most már tudjuk, hogy utunk célja Németország.

Vándorlásunk alatt a falu népe elég rendesen viselkedett. Végre nyolc szörnyű nap után a határhoz értünk, ahol a német őrk vettek át. Most már tudtuk, hogy vagy nagyon soká, vagy pedig sohasem érünk haza. De mi már olyan fáradtak voltunk, hogy azt sem bántuk.

A német földön egy kis gyalog ut és vagonba kerültünk, ahol kenyeret, vaját és finom főzeléket kaptunk. Nekünk remek étel volt, mert napok óta nem ettünk. A vonat megindult és mi egy egész napot és egy egész éjszakát utaztunk bezárt ajtók mellett, míg végre Lanzbergbe, utunk utolsó helyére értünk. Amikor kiszálltunk a bezárt kocsiból, kábultak voltunk a friss levegőtől. Fenyő-erdő, a Bajor-Alpok, ha nem háboru, hát gyönyörű.

Sajnos itt a világon mindent elszedtek tőlünk, és csak a rajtunk lévő ruhát hagyták meg, de mi így is boldogok voltunk, mert ott találkoztunk a vidékről deportált zsidókkal és így nekünk is megjött a reményünk arra, hátha mi is megérjük a háboru végét. Végre hosszú adatszolgáltatás után az igazi lágerbe kerültünk.

A láger, Istenem, a rabság, bezárt terület, dupla dróttal, amibe erős villanyáram van bevezetve a szökés ellen, megfogása a biztos

halál. Az első hely szörnyű épülő félben lévő láger, ahol a lengyel zsidók a vezető emberek a németek után. Piszok, sár, rendetlenség, olyan ételek, mint a moslák, mosatlan edények, undorító. Az ételhez két hétig, valamire való nő nem is nyul, inkább éhezünk. Lehetetlen állapotok a lengyelek mindenhol ott vannak. Undorító egy faj. A lakás, azaz istálló, földalatti bunker, szalmán való alvás, 60 nő egy helyen, takaró nincsen, és kint a hideg novemberi idő.

Még él bennünk az édes otthon emléke. Reggel korán sorakozó, amíg megszámolnak bennünket, természetesen ez órákig tart, és a nők sorra ájulnak el. Két hétig vagyunk itt, munka nélkül, csak fekve, mert kimenni nem lehet, a sár olyan nagy. Végre egy hosszú appel után, ami vagy öt óra hosszát tartott, transzportba osztottak be, és másnap hosszú álldogálás után, utnak indultunk.

Kaufering állomásához érkeztünk, már nem vagonba, hanem rendes vasuti kocsikba szálltunk és elindultunk a munkahelyünk felé. Félórás ut után megérkeztünk Türkheimbe egy ágazi kis bajor faluba. Az emberek elég jó indulatúak voltak, sajnáltak bennünket, az első jó németek, azaz bajorok. Az állomáson a lágerfőnök, egy elég rendes embernek látszó német katona várt, aki amikor a csapatot meglátta, majdnem elájult, úgy néztünk ki. Rongyos cipő, rongyos ruha, rongyos harisnya, mert a jót, azt mind elvették tőlünk, ápolatlan nők serege. A lágerbe magyar fiúk fogadnak, sirva fakadunk és ők velünk sirnak. Pestianők, ilyen állapotban. Most elhelyeznek bennünket szintén erdőtérbe, de azért milyen más, itt is hatvanan vagyunk, de kaptunk hálósákokat, alátunk tiszta szalma, fűtött hely, bájos blokvánk van, aki gondunkat viseli. Lassan-lassan kialakul az életünk. Munkára osztanak be, külső munkát kaptunk. Vizvezetékét rakunk le, majd házat építünk, 26 C° hideg van és bokáig érő hó. Reggel 5 órakor ébresztő, 7 órakor sorakozó, 1/2 8 munkakezdés, este 5 óráig, egy óra munka, azaz ebédszünet. Ellátás jó, bánásmód is, holland munkavezetőink vannak, akik maguk is rabok és így velünk éreznek. Este, amikor hazaérünk, meleg és vacsora fogad, majd mosakodás jéghideg vízben tetőtől-talpig jéghideg fürdőszobában. Odakint 26 C° hideg van és nekünk még egy náthánk sincsen.

A háborús hírek jók, csak nagyon lassúak. Így mulik az idő és már itt a karácsony, az újév, amit ünnepséggel ültünk meg és most már a közhangulat is jó, mert jönnek az első hazamenési hírek. Az ember a jót olyan hamar elhiszi. Telnek mulnak az idők és egy februári napon egy